

Departament Podatków Dochodowych

DD6.8223.50.2019

Pan
Marek Woch
Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46
00-679 Warszawa

Szanowny Panie,

odpowiadając na Pana wystąpienie z dnia 16 sierpnia br. znak RMSP-303/2019/WPL, dotyczące pisma Pani Anny Domino z dnia 17 maja 2019 r. „w sprawie przywrócenia mikro przedsiębiorcom możliwości składania urzędowi skarbowym wszelkich informacji i sprawozdań również w formie papierowej, a nie tylko w formie elektronicznej(...)”, Ministerstwo Finansów uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Problematyka zniesienia obciążeń nakładanych na mikroprzedsiębiorców, w szczególności wynikających z obowiązku składania przez takie podmioty informacji/deklaracji podatkowych do urzędu skarbowego w formie dokumentu elektronicznego, podejmowana była przez Panią Annę Domino w wystąpieniach datowanych na 30 stycznia br. (wpływ 1 lutego br.), 7 marca br. oraz 6 maja br. (wpływ 15 maja br.).

W odpowiedziach udzielonych w pismach: z dnia 18 lutego br. nr DD6.8223.7.2019, 29 marca br. nr DD6.8223.22.2019 i 17 czerwca br. nr DD6.8223.38.2019, Ministerstwo Finansów informowało nie tylko o podstawach prawnych obowiązujących we wnioskowanym obszarze regulacji, ale również przedstawiało wyjaśnienia co do powstałych wątpliwości.

Odnosząc się do poruszonego w piśmie z dnia 17 maja br. problemu należy zauważyć, że elektroniczacja procedur w sprawach administracji publicznej ukierunkowana jest na poprawę jakości obsługi obywatela i organów administracyjnych oraz docelowo usprawnienie procesu wzajemnej komunikacji, stanowiąc ważny element funkcjonowania oraz rozwoju sprawnego państwa.

Odwierciedleniem powyższego jest obowiązkowe elektroniczne składanie:

- sprawozdań finansowych (w tym także przez np. stowarzyszenia, fundacje, również te nie wpisane do rejestru przedsiębiorców KRS) na gruncie art. 45 ust. 1f *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości*¹, zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”,
- deklaracji VAT (niezależnie od wielkości prowadzonej działalności) zgodnie z art. 99 ust. 11b *ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług*²,
- informacji/deklaracji dot. podatku dochodowego od osób fizycznych stosownie do art. 45ba *ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych*³, czy

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 351.

² Dz.U. z 2018 r. poz. 2174, z późn.zm.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn.zm.

- zeznań podatkowych o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) w roku podatkowym (CIT-8, CIT-8AB) zgodnie z art. 27 ust. 1c ustawy z 15 dnia lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴, zwanej dalej „ustawą o CIT”.

W odniesieniu do sprawozdań finansowych obowiązek sporządzania ich w formie elektronicznej i opatrywania kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym (dotychczas nazywanym podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP) wprowadziła *ustawa z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw*⁵, dokonująca stosownej modyfikacji ustawy o rachunkowości.⁶ Objęcie nim wszystkich jednostek stosujących ustawę o rachunkowości stanowi następstwo kierunku przyjętych rozwiązań polegających m.in. na cyfryzacji dokumentów sprawozdawczych. Z e-sprawozdaniami finansowymi związane są bowiem nowe zasady dotyczące ich udostępniania określonym organom analizującym w ramach swej właściwości zawarte w nich dane. Ponieważ sprawozdanie finansowe stanowi istotne źródło informacji o kondycji finansowej podmiotu, forma elektroniczna nie tylko umożliwia efektywne wykorzystanie danych w nim zawartych, ale także w znaczący sposób skraca czas jego weryfikacji.

Podkreślenia wymaga, że na gruncie przepisów ustawy o rachunkowości (art. 45 ust. 1f) osoby podpisujące sprawozdanie finansowe mogą założyć bezpłatnie profil zaufany lub wykupić kwalifikowany podpis elektroniczny. Wybór dopuszczalnych metod podpisu zależy od preferencji i obie formy traktowane są równorzędnie.

Ministerstwo Cyfryzacji uruchomiło i udostępniło w tym celu na platformie ePUAP usługę pn.: „*Podpisz dokument elektronicznie za pomocą podpisu zaufanego*”, która stanowi proste, intuicyjne i bezpłatne narzędzie dostępne dla wszystkich jednostek zainteresowanych podpisaniem sprawozdania finansowego posiadających podpis potwierdzony profilem zaufanym. Usługa jest dostępna pod adresem: <https://www.gov.pl/web/uslugi/podpisz-dokument-elektronicznie-wykorzystaj-podpis-zaufany>. Dodatkowo informacje dot. m.in. sposobu założenia bezpłatnego profilu zaufanego można znaleźć na portalu <https://obywatel.gov.pl/zaloz-profil-zaufany> lub na stronie <https://pz.gov.pl/pz/index>.

W zakresie podatku VAT powszechny obowiązek składania przez podatników deklaracji (VAT-7, VAT-7K) w formie elektronicznej został wprowadzony z dniem 1 stycznia 2018 r. (art. 99 ust. 11b ustawy o podatku od towarów i usług).

Ponadto, od dnia 1 lipca 2016 r. podatnicy prowadzący księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych, są obowiązani, bez wezwania organu podatkowego, do comiesięcznego przekazywania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, informacji o prowadzonej ewidencji na potrzeby podatku od towarów i usług (o zakupach i sprzedaży) według jednolitej struktury JPK_VAT (art. 82 § 1b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa*⁷). W stosunku do mikroprzedsiębiorców będących podatnikami VAT obowiązek ten wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. W tej samej dacie podatnicy będący osobami fizycznymi uzyskali możliwość przysyłania pliku JPK_VAT opatrzonego jedynie swoimi podstawowymi danymi oraz kwotą przychodu z podatku dochodowego od osób fizycznych, bez konieczności zakupu kosztownego kwalifikowanego podpisu elektronicznego, ani nawet posiadania profilu zaufanego.

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn.zm.

⁵ Dz. U. poz. 398 z późn. zm.

⁶ Przepisy weszły w życie z dniem 1 października 2018 r.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn.zm.

Jednocześnie, od 1 kwietnia 2020 r. podatnicy zobowiązani do odrębnego przesyłania w formie elektronicznej deklaracji VAT-7 i VAT-7K i plików JPK_VAT będą mogli składać jeden nowy plik JPK_VAT będący dokumentem elektronicznym obejmującym deklarację VAT (która zastąpi obecne deklaracje VAT-7 i VAT-7K) i ewidencję VAT. Wprowadzane zmiany mają na celu zmniejszenie obowiązków informacyjnych dla podatników podatku VAT, którzy będą składali jeden dokument, bez dodatkowych załączników wymaganych dotychczas przy składaniu tradycyjnych deklaracji VAT-7 (VAT-7K).

Ewentualne problemy techniczne w ww. zakresie można zgłaszać pod adresem: info.e-deklaracje@mf.gov.pl oraz <https://www.podatki.gov.pl/zadaj-pytanie/>

W odniesieniu do zeznań podatkowych, w świetle § 4 *rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 19 września 2017 r. w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone*⁸, deklaracje i podania mogą być opatrywane:

- 1) kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) podpisem elektronicznym użytkownika na portalu podatkowym zapewniającym autentyczność deklaracji i podań, jeżeli są przesyłane przez ten portal podatkowy, albo
- 3) podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy certyfikatu celnego, albo
- 4) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP, jeżeli są przesyłane przez:
 - a) portal podatkowy, albo
 - b) Centralna Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej, albo
- 5) innym podpisem elektronicznym zapewniającym autentyczność deklaracji i podań.

Charakter podpisu elektronicznego wymaganego pod danym rodzajem korespondencji warunkuje typ podmiotu. Dla organizacji (osób prawnych, w tym stowarzyszeń, spółdzielni, czy fundacji) właściwym jest podpis elektroniczny kwalifikowany⁹. Osoby fizyczne mogą natomiast składać deklaracje podatkowe korzystając z prostszej autentykacji opartej o dane autoryzujące czyli dostępne wyłącznie osobie, która się rozlicza. Ten uproszczony sposób autoryzacji wprowadzony został na potrzeby popularyzacji korzystania z usług elektronicznych przez osoby fizyczne i w przypadku deklaracji nie jest dostępny dla osób prawnych (organizacji).

Postęp technologiczny, rozwój usług elektronicznych świadczonych przez podmioty publiczne (także przez Ministerstwo Finansów) oraz wymogi stawiane przepisami prawa krajowego i unijnego generują potrzebę skutecznego zabezpieczenia informacji, w tym także informacji finansowych zawartych w deklaracjach podatkowych. Regulacje w zakresie bezpiecznych metod identyfikacji zawarte są przede wszystkim w przepisach *ustawy z dnia 5 września 2016 roku o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej*¹⁰, zwanej dalej „ustawą”. Dane służące do składania podpisu elektronicznego są niepowtarzalne, przyporządkowane określonej osobie fizycznej wyłącznie uprawnionej do ich wykorzystywania przy realizacji tego obowiązku. Służy to przede wszystkim zapewnieniu bezpieczeństwa informacji przekazywanych w tym przypadku - do administracji skarbowej. Ponadto, metoda sygnowania dokumentów podpisem elektronicznym kwalifikowanym umożliwia zweryfikowanie autentyczności ich pochodzenia, gdyż oparta jest o jeden, niepowtarzalny klucz kryptograficzny identyfikujący osobę podpisującą, co w przypadku np. kodów i haseł tymczasowych (jak ma to miejsce w usługach

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 1802, z późn. zm.

⁹ Jakkolwiek możliwość podpisywania deklaracji w sposób nie wymagający stosowania kwalifikowanego podpisu elektronicznego jest sukcesywnie rozszerzana na kolejne ich rodzaje, nie dotyczy zeznań CIT-8 (CIT-8AB), w stosunku do których opatrzenie wyłącznie takim podpisem stanowi o prawidłowej autoryzacji na gruncie przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 162.

bankowych), nośników informatycznych (jak płyty DVD czy pendrive), czy zwykłej poczty elektronicznej, nie daje możliwości późniejszego potwierdzenia autentyczności i integralności informacji. Jedynie bezpieczny podpis elektroniczny (w świetle przepisów prawa równoważny podpisowi własnoręcznemu) weryfikowany przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu stanowi dowód tego, że został złożony przez osobę określoną w tym certyfikacie jako składającą podpis elektroniczny.

Wskazać należy ponadto, że zgodnie z art. 40 ust. 1 ww. ustawy, kto składa kwalifikowany podpis elektroniczny lub zaawansowany podpis elektroniczny z wykorzystaniem danych do składania podpisu elektronicznego przyporządkowanych do innej osoby, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Zgodnie natomiast z art. 40a ustawy kto posługuje się cudzym środkiem identyfikacji elektronicznej, wydawanym w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego, w celu uzyskania nieuprawnionego dostępu do usługi online, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, zarówno przepisy prawa jak i wymogi bezpieczeństwa wskazują na zasadność składania zeznań podatkowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych w formie elektronicznej opatrzonej podpisem elektronicznym kwalifikowanym.

Ministerstwo Finansów zauważa dodatkowo, że w odniesieniu do deklaracji podatkowych od 2008 r. funkcjonuje autorskie rozwiązanie – system e-Deklaracje. Do chwili obecnej system ten obsługuje dokumenty elektroniczne w postaci XML opatrzone podpisem kwalifikowanym oraz zestawem tzw. danych autoryzacyjnych (ta możliwość udostępniona jest jedynie wybranym rodzajom deklaracji i dotyczy osób fizycznych).

W celu ułatwienia wykorzystania powyższych sposobów autoryzacji Ministerstwo Finansów udostępnia bezpłatne narzędzia do wypełniania i wysyłania deklaracji do systemu e-Deklaracje (za pośrednictwem którego składane są m.in. zeznania CIT-8 (CIT-8AB)), tj.:

- 1) formularze interaktywne Adobe + wtyczka (plug in) do Adobe Readera (możliwość podpisywania dokumentów podpisem kwalifikowanym oraz zestawem danych autoryzujących),
- 2) aplikację e-Deklaracje Desktop (możliwość podpisywania dokumentów jedynie zestawem danych autoryzujących).

Jakkolwiek, technologia stosowana w tych narzędziach nie pozwala aktualnie na implementację podpisywania zeznań CIT-8 (CIT-8AB) podpisem zaufanym, planuje się przeniesienie narzędzi do wypełniania i wysyłania deklaracji na rozwiązania portalowe, które umożliwią implementację podpisu zaufanego.

Jednocześnie, Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje, że Rada Ministrów przyjęła przedłożony przez Ministra Finansów projekt *ustawy o uchyleniu ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (druk 3718) przewidujący, na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych, przywrócenie możliwości składania zeznań podatkowych CIT-8 w formie dokumentu pisemnego przez podatników osiągających wyłącznie dochody zwolnione od podatku i niepełniących funkcji płatnika. Uprawnienie to dotyczyć będzie rozliczenia dochodu już za 2018 r., za który to okres składanie zeznań CIT- 8 podlega obecnie prolongacie - mocą rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie

przedłużenia terminu do złożenia zeznania przez niektórych podatników osiągających dochody wolne od podatku dochodowego od osób prawnych¹¹ - do dnia 31 października 2019 r.

Przedmiotowy projekt ustawy został skierowany do Sejmu RP – w dniu 30 sierpnia br. i w dniu 11 września br. Stosowny projekt ustawy został uchwalony przez Sejm RP, natomiast w dniu 12 września br. ustawę przekazano Prezydentowi i Marszałkowi Senatu. Zgodnie z proponowanymi rozwiązaniami dotyczącymi zeznania CIT-8, stosowne rozwiązania zaczną obowiązywać od dnia 25 października br.

Z poważaniem

(podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym)

zał:
odpowiedzi na wystąpienia Pani Anny Domino

¹¹ Dz. U. poz. 549. Rozporządzenie obejmuje podatników, których rok podatkowy rozpoczął się po dniu 31 grudnia 2017 r. i zakończył się przed dniem 1 lipca 2019 r., osiągających wyłącznie dochody wolne od podatku na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy o CIT oraz nieobowiązanych w roku podatkowym, za które ma być złożone zeznanie, do sporządzenia deklaracji lub informacji wskazanych w przepisach art. 35 ust. 10, art. 38 ust. 1a i 1b, art. 39 ust. 1-4, art. 42 ust. 1a-4, art. 42a ust. 1 i art. 42e ust. 5 i 6 ustawy o PIT (warunki określone w § 1 pkt 1-3 rozporządzenia).